

FEJÉRVÁRMEGYEI NAPLO

Előfizetési árak

Mályban:		Vidéken:	
1 hóra	= 1 K.	1 hóra	1.50 K.
3 évre	= 3 K.	3 évre	4.50 K.
6 évre	= 6 K.	6 évre	9 K.
1 évre.	= 12 K.	1 évre	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szent István-tér 1.

Telefon 208.

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjszabás szerint.

Felolós szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

Közélelmezés.

A város közönsége napok óta a legnagyobb zavarban van. A hentesek bezárták boltjaikat, a városi húszerkék nem volt képes a közönség igényeit kiszolgálni. A tulajdonképeni ok: az élőállat kevés volta, amelyeket a nagy kereslet folytán olyan áron adnak, amilyenre akarnak. Régente patkányoknak nevezett pár hetes malackáért ma már 100 koronát ígérnek. A vevőknek szüksége van rá, hogy megvegye s az eladónak van hozzá lelke, hogy olyan áron eladja, itt megáll az ész, a terv, az okosság.

Ezért nem tudnak a hentesek venni, mivel a régi maximális árakon nem képesek adni.

Ezért kérték a polgármestert először arra, hogy egyezzzék bele a maximális árak fölemelésébe. Aztán arra, hogy engedje szabadjárá a vásárt.

A közélelmezési bizottság élén a polgármesterrel minden rendelkezésére álló eszközrel közel-lábbal tiltakozott a maximális megszüntetése ellen.

S a bizottság csak azt sajnálta, hogy nem volt több keze és lába, mert ha lett volna, hát azokkal is tiltakozott volna. Azt azonban így is kijelenthetjük, hogy a vásár szabad nem lesz s a közélelmezési bizottság tudni fogja a kötelességét.

A maximális árakat föl kellett emelni, ezt megtette a bizottság, amennyiben 15-20 százalékkal fölemelte az árakat, 15 százalékkal a zsiradékot és 20 százalékkal a húsfelek árát. A városnak még van 45 drb. hízott sertése s a Boross-féle telepen, ezeknek a kiürítése május közepéig tart, azontul a Marschall-féle 400 darab körülbelül 100 napos hús, szeptember elejéig áll a közönség rendelkezésére. Tehát egy napra 4 drb. S mivel Marschall Nándor elsőrendű zsiradisznökát hízlal, a közönség érdeke lehetőleg meg lesz védve.

Mivel azonban rendelkezésségek még a városi húszerkékben is előfordultak, hogy t. i. egyesek nagyobb mennyiségű húst és zsírt vettek, sőt hír szerint akadtak olyanok is, akik az itt 10-20 kilónként vásárolt húst és zsírt Pestre vitték, ahol kilónként 1-2 koronával drágábban adták el s lóven vasutak, még a vasuti költséget is megtakarították, — a közélelmezési bizottság elhatározta, hogy a húst és zsírt a kenyérgyűjtek szerint lehet kújni. Így aztán senki se kaphat többet, mint a mennyit a házi körülményei szerint igazságosan kaphat.

Az új rendszer nagyon rövid idő alatt életbe lépett.

Egyben megjegyezhetjük azt is, hogy a hatósági bolt, amelyet Barna Viktor kereskedő lelkiismeretesen vezetett, befejezte működését. A Fővárosi Hatalmas Idejét multa, hagyta stb. elfogyott, burgonyát még egyelőre lehet kapni.

A közönséget mindenképen szeretnénk megnyugtatni, hogy a közélelmezési bizottság minden figyelembe véve a legjobb erő szerint igyekszik a városi lakosság érdekeit szolgálítani. Hogy visszaélések mégis előfordulnak, velejár a háborúval, amely — úgy látszik — föl-kavarta az emberiség életét és minden szennyet, piszkot, undorkelőt bünt, amely valaha a mélyre szorult, a földszinre veti föl.

Levél a vitéz ezredparancsnok urnak.

Közlött az a kedves levelét, amelyet Sipos alezredes a hős 17. honvédgyalogszred parancsnoka írt haza, amelyben megköszöni a város és a vármegye nagylelkű adományait s amelyben az elragadás, a bámulat hangján beszél páratlan vitézségű fiainkról, József főherceg embereiről, a tizenhetesekről. A szép levélre, a sok dícséretre tegnéshetesen válasz meg, a város és a vármegye törvényhatósága küldi, amelyben a következőket írja:

Nagyságos alezredes ur! Mindkét testvér törvényhatóság közgyűlésében felolvastuk Nagyságodnak meleg közvetlenséggel megírt s a legnemesebb hazafias érzéstől izzó kedves levelét.

Nehéz volna híven feltárni azt a mélyen megindító hatást, azt a sokféle benyomást, amelyet levele lelkünkben kiváltott.

Nincs a szeretet hárfájának olyan hurja, amelyet édesenfűző összhangban meg ne rezdített volna.

Hirtelen elvonult lelki szemünk előtt a fiunk, apának, testvér, rokon és barátunk képe. Aitkázott szívünkön a fájdalom érzése, vérzősége, seibeik és szenvedéseiken.

De ez a fájdalom nem a kétségbeesés fájdalma volt.

Ha nem olvastuk volna nemze-

tünk történelmének lapjairól, a most folyó világháboruban a nagyvilágnak bámulata, büszke, nagy nemzetek hódoló elismerése vésné szívünkbe fajunknak ősi, ragyogó erőnyeit. Ez a nemzet, amely hősnöke szízeitet bocsájtotta ki kebleiből távol harcmezőkre, ez a nemzet, amelynek fiait bátorasága, halálmegvetése, az erőnek csiszívóssága s ha becsületes ellenfelel állott szemben, lovagias emberséges harcmódoira miatt tisztelettel említi ellenfelei, Isten kiválasztott nemzete, amelynek jövőjéről az ő áldó keze fog gondoskodni.

Ugy érezzük, hogy a nemzeti erőnek így nagy fokú megnemese-déséhez az isteni Gondviselés bölcsessége folyton vízvatarok, szenvedések hárvájában át kellett eljutni.

Fájdalmunk tehat, amelyet a harcúterén küzdő szeretetünknek ki-ömlő drága vére hasít szívünkön, fájó megnyugvásra szelidül abban a törhetetlen reményben, hogy minden csepp drága vér az utódok, késő unokákra lesz áldást hozó.

Nincs a napnak órája, hogy mélyeséges szeretettel, hálával ne gondoljunk a harcmezőn küzdő és szenvedő honvédeinkre, pincs a napnak perce, hogy milliók ag-gódo lelkéből hős íohások ne szállának az ezek Urához azok-ért a szeretett véreinkért, testvér, apa és fiért, akiket a hazaszere-telt szent kötelem a haza védel-mére elragadott fölünk s a halál mezejére sodort.

De szorongó aggodalmunkon mint felhökön a napugár áttör a s büszkeségnek szívet, lelket emelő érzése, hogy azok akiknek bátor melle és karja a felvilágnak ellenséges áradatát tartóztatta, a mi verünk, a mi testvéreink.

Bizunk csüggedetlen hittel, hogy győztesen, babékoszorozottan látjuk őket viszont, ha nagy munkájuk után visszatérnek hozzánk, akik szívrepesve kitárt karokkal várjuk őket vissza.

Nagyságod levelét, amely érte-kes és szép visszatükrözése a hős és derék 17. honvédgyalogszred-fenköli hazafias érzése és vitéz-ségének, örök emlékül közgyűlési győzelmünkbe iktatjuk s a mikor a két testvértörvényhatóság közgyűlése és közönségnek rag-gaszködő szeretetét és meleg ü-vözlötét küldjük arra kérjük, hogy ezt a hős tisztikar és legénység-nek alkalmas módon tudomására hozni méltóztassék.

Igaz hazafias nagybecsüléssel vagyunk Nagyságod iránt.

Fejérvármegye és Székes-fehérvár szab. kir. város törvényhatósága.

A Kárpátok.

Írta és a székesfehérvári községi felsőbb-leányiskola 1916. április 29-iki kárpáti ün-nepélyén felolvasta Pekné Krasznopolcsky Ida tanárnő.

(Vége)

Szabadnak, magyarnak lenni: ez a mi nemzeti ideálunk. Ez a legszentebb ideál pedig örök. Ennek léleküdvörlésére van, alakot cserél, formát változtat, de örökké él. Majd ott villog hős Rákóczi kuruc vitézeinek buzogányaiban, ágyuiban, majd meg ott szikrázik másfélszázad után Kossuth honvédeinek szuronyjaiban. Isaszeg, Nagysarló, Buda, Vác a magyar eszme gyözelme, a magyar honvédek küzdő fegyvereinek; szikrázó kardjának diadalzenéjét hirdeti. És te, büszke, hatalmas őrző apánk, te égbenyuló Kárpátunk, te, aki érkebledben megérezted a nemzet örömet, fájdalmát, a nemzet szíve dobbanását: te is tudod, te tanuk vagy, micsoda feltálenekhez méltó elszántással vívták győzelmes csatáikat 1849-ben a mi derék honvédeink Branyiszkónál.

Es mégis bekövetkezett a gyászos katasztrófa, a második Majtyény: a világi tragédia. Ugy látszott akkor, hogy minden elve-szett, Tündöklő szírványunk, a magyar szabadság letűnt, sőtét fellegek borultak hazánk égére.

Végre sok évi szenvedés után a béke géniusza oltalmába vette a nemzetet. Hüvelybe tettük a kardot, leszereltük a fegyvereket, és kalapáccsal, kaszával a kezünkben törtöttünk a nemzeti szellem evolúójának lassu, de biztos útján a boldogulás felé.

De egyszerre csak viharfellegek tornyosultak hazánk egén, lángba borult körülöttünk az egész világ és a nemzet most ismét a súlyos megpróbáltatások vér-és tüzpró-báját állja. Lehet, hogy ez a mostani megpróbáltatásunk az utolsó, hogy most végképen elváljék, ne-mes érc-e ez a mi fajunk, avagy élettelen, dermedt tetem lesz-e Magyarországot, melyre fehér szem-fedőként borul a Kárpátok hóleple?

Nem, tiszták! Nem! A közönség ez: hinnünk nem szabad, e szomoru kísértés árnya ne zavarja bizó lelkünk reményét. Nem vesz-het el az a nép, mely oly kesz eszményi célokért minden pillanat-ban mindenét feláldozni; mely halálmegvetéssel kész küzdeni, élni, ha kell, mosolyogva meghalni az ö-kalászlengető, drága honáért.

Es ime, 66 év után ismét meg-lebentettük szent zászlainkat, is-mét feljédtük lelkünkben a vörpíros 48-as és a fekete 49-es emlékeket. Most 66 év után újból kitör Petőfiék tűzhányója, meggrázza a lelkeket, a karokat, az izmokat és sorra men-nek férfiak, öregek, ifjak a régi

lelkedéssel és tüzes elszántsággal, hogy megvédjék földünket, népünket, hazánkat Európa nagyobb felével szemben. Különös végzése a Gondviselésnek, hogy attól az ellenségétől, mely 66 év előtt jött ellenünk azzal az ürüggyel, hogy uralkodó fejedelmünket megmentsé, felmagasztalja: attól az ellenségétől most a magyar nemzet ereje szabadtotta meg a szorongatott, sok szenvedéstől megtört, ősz uralkodót.

Nagyszerű erőfeszítéseinket, élethálál küzdelmeinket, melyek észak rémével mértük össze fegyvereinket, hogy Isten és a világ előtt bebizonyosodjék, kié lesz hát a jövő, Magyarország, egész Európa szívszorongva, csodálva nézte. Tél volt, kemény, fagyos tél. Az 1914. év alkonyán a tél-öreg Kárpátunk tar fejére hó és jégvirágokból font koszorút. Zuzmarával fódott csúcsai a felhőkkel olvadtak egybe. Minden sziklafele egy-egy titánhát, fenyszakállas hegyoldal álomban dermedten várták a tavaszi feltámadást.

Es a gonoszok tengerözöne az az alvó oroszlának, a Kárpátoknak gerincén át lopva, halkán földült át, hogy ne zavarják álmát, ne ébressék fel boszuló haragját, és elbizakodott göggel hirdették világáig: most vagy soha! Szép Magyarország, buzaföldes rónák, nektártermő hegyoldalak, Isten legyen veletek!

Uzok, Lupkő, Dukla félelmetes rajban dönti a völgyekbe, szülőnyánk kebelére ellenségeinket, a betörő oroszokat. Félelmetes zaj, ágyuk morajlása zeng a Kárpátok szorosáiban. A hegyek bömbölve verik vissza a hangot és recseg, zúg, zeng ott az egész világ. A fák között jajgatva sikolt az szél és a föld inog, remeg, vonaglik a küzdők lábai alatt. — Sáros, Zemplén, Ung, Bereg, Máramaros szegény, hegyi lakói ijedten menekültek le, a völgyekbe, édes hazánk, szülőnyánk ölére és imádkozó ajakkal, bizó reménységgel várták a rettenetes összemérkőzés kimenetelét.

Azok, kik ma még béks óthotukban élvezték a családi együttlét és munka áldásait, holnap már dűledező romokban heverő tanyájukat siratták. Történelmi emlékeink, kulturkincseink az orosz had barbár, romboló dühének estek áldozatul. Falvak, városok, községek, siralmas temetőkké váltak, egy jobb sorsra érdemes, józan, törekvő nép hajléktalan, földönfutó lett.

De felébredt az alvó oroszán, a Kárpátok! Rettenetes haraggal megrázza dermedt tagjait és fölséges erővel kiáltja a betolakodó rabló hordának: Ne bántsd a magyart! — Oltalmazó karjának érintése gígaszi erőt ad harcoló fiainknak, kik miként az ujjkor Antaeusa ellen az érintéstől feszülő izmokkal, önfeléd mámorral és rajongó halálmegevetéssel rohannak a végkiéjlet: a győzelem felé.

A hómezőkön féleven keresztül vivott kárpáti harcaink valóban olyanok voltak, mint az ókor legnagyobb hadvezéreinek azok a híres alpesi átkelési, melyeket a történelem a költészet hangján szokott emlegetni. Szívünket megrázó erővel reszketettik meg a li-manovai huszárok rémes diadala, az áldozatul esett, vagy koszorúval megtért névtelen hősök egész serege.

Üdv neked, te 1915. év tavasza! Mire a kikelet szárnyait bontogatta, mire enyhe fuvalom lebegett hegyeken, rónákon át, betörő ellenségeink futottak. Most már büszke önérttel hirdethetjük, hogy Uzok és Dukla között végleg megástuk sírját a muszka cárizmusnak, a pravoszláv fanatizmusnak, az örök-ké lesben álló és ellenünk törtő ortodoxianak. A mi földünk ismét szabad lett és a nép visszatért véráztatta rögéhez, hogy újból termő barázdát szántson ekavasával és új hajlékot emeljen felül, felperzselt, romban heverő tanyáit.

Még leng a messze távol csatamezőkön a véráztatt lilliomfehér, reményzöld lobogó, még dacolnak, küzdenek, élnek, halnak a világ-háboru rettenetes chaosában hős fiaink, még nem virul számunkra a béke zöldelő olajága és napról-napra többen vannak, akiket elborult szívvel siratunk. Lehet, hogy még soká kell szenvednünk, aggodnunk, busulnunk, reménykednünk!

Minden házra, minden családra rászakadt a veszteség, a csapás: de téllen bánat még sincs ma Magyarországon. Az a nagy közösség lüktetése dobogtatja szívünket, melybe hőseink egész valójukkal átolvadtak: a nemzeti élet nagy közösségéé, melyért a katona a harc mezején küzd, melyet az orvos a kórházban szolgál, melyet az uri nők béna és sebesült hőseinket ápolják, azoknak testi-lelki szenvedéseire enyhítő balzsamot csepegtetnek, melynek szolgálatára még a gyermek is a haza oltárára teszi játékszereit. Nekünk ugy tetszik, mintha a magunk élete nem is itthon, hanem a harctéren folyne, mintha a társadalom jobbik része a közös szentelt fájdalom, és a végtelen irgalom jegyében most szorosabban forrott volna össze, mint valaha.

— Igen, mélyen tisztelt közönség, ezt ugy parancsolja nekünk az a temérdek sirhalom, az a számtalan dűledező fakereszt ott a Kárpátok aljában, melyek alatt suhogó fenyesek és zugó patakok örökös gyászzenéje mellett rémséges harcok után alussza sok ezer hősünk örök álmát. Ahány a sirhalom, annyi oltára van a nemzeti kegyeletnek, ahova időtlen időkig zárandokolunk majd, ha a harcok elülnek, — hogy a hála és ragaszkodás, a szeretet és megbecsülés legszebb virágaival koszoruzzuk legendás hőseink fejfáját.

E kegyeletes ténykedés mellett másrészt a kötelesség parancsava hirdeti fennen, hogy ott, hol elpusztult városok, falvak, rombadótt templomok, iskolák emlékeztetnek az egy év előtti halálos tusakodásra, ott nekünk viruló életet kell teremtenünk. Ha csak egyetlen téglára való is az, amit adhatunk, vigyük oda egy szívvel, egy lélekkel, adjuk oda áldozatos szeretettel és ez is nagyszerű lesz, mert az a téglát túl bennünket és hirdetni fogja: ime, van viruló élet e szomorú helyen, mert voltak irtalmasszívű, kötelességtudó, jó emberek.

„Csak higgy, bízzál remélj, Kárpát népe: Nem, nem maradsz soká hajléktalan, Mivel, — kinek hajléka a mi szívünk, Az nem lehet már többé hontalan”
... S ne félj, ne félj a rabló muszka [hadót];
Ové hegy-völgyed többé nem lehet!
Kárpátoknál is erős sziklavárunk
Isten, király s hazaszeretet!!

Egyre jobban bonyolódik a hentesügy.

A hentesügy a legaktuálisabb téma ma Székesfehérvárott, mindenki ezt tárgyalja s nem is lehet másként, mert a zsir nélkül készített ebédek és vacsorák készítetik az embereket, hogy a hentesügy legyen szöbön asztalnál, utcán, kasszinóban, kávéházban. — Mint tegnap megirtuk, az elindult lavina Simon Sándor bünyügi rendőrfőkapitány asztalára gurult már; sőt már onnan is tovább hengerelték, az ügyészség palotája felé. Hol áll meg, kit hogyan fog agyonnyomni, még nem tudható.

A dolog — története eddig mindenki előtt ismeretes, hogy nincs zsir, a hentesek nem vágnak. Fleischer Mór Ybl-Miklós-utcai hentesiparost kivéve, aki tisztában lévén a passzív resistencia következményeivel, nem volt hajlandó beleegyezni azon feltételbe, amelyet a hentesiparosok egyik értekezletükön hoztak, amely szerint beszüntetik a vágást, mert a maximális árak szerint nem találják meg üzleti számításait. Ebben természetesen igazuk lehetett, mert a méltányos felemelés elől a hatóság sem zárkózott el, csupán abba nem ment bele, hogy a hentesek maguk állapítsák meg az árakat.

Erre azután megkezdődött a furcsa bonyodalom. Fleischer feljelentette társait a bünyügi

rendőrségen az értekezlet határozata miatt, amelyről Simon Sándor főkapitány megállapította, hogy a kivételes háborus törvénybe ütközik s az 1916. IX. tc. 1—3 paragrafusai szerint súlyos büntetéssel járó cselekmény az értekezlet határozata, illetve annak végrehajtása. Egy igazságügyi rendelet értelmében pedig gyorsított bünvádi eljárással kell elintézni az egész ügyet, amely már azóta a királyi ügyészség asztalán fekszik.

Simon Sándor bünyügi főkapitány razzitát is tartott a hentesiparosoknál, hogy vajjon tényleg áru nélkül vannak-e. A razzia talált zsirt, szalonát, de nem nagy mennyiségben felhalmozva. A bünyügi rendőri megállapítás szerint tehát volt zsir és még sem lehetett kapni, ez pedig szintén igen súlyos következményekkel jár a háborus törvények szerint. A bünyügi rendőség, mint halljuk, teljes szigorral fogja tárgyalni az egész ügyet és elhatározott szándéka a közönség érdekeit a legvégsőkig megvédeni.

Felcsigázott kíváncsisággal várja mindenki az ügy befejezését, amely nagyon könnyen egyesekre nézve kellemetlenül zárulhat be.

A város közéleti bizottsága kedden délelőtt tartott ülést a hentes ügyben. A bizottság 15—20 százalékos áremelést méltányosnak találta s ennyivel fel is emeli az árakat, a hentesiparosok egyébb óhajának azonban semmi szín alatt sem tesz eleget, sőt a legnagyobb eréllyel azon lesz, hogy háziüzemmel letörli a hentesek méltánytalan követeléseit. A közéleti bizottság hízott sertéseket fog vásárolni s az egész város szükségletéről gondoskodni fog, úgy, hogy a közönségnek semmi fennakadása nem lesz, sőt méltányos árakon fog vásárolni. Ezenkívül a bizottság még egy külön felhatalmazást kért táviratilag a kormánytól, amely ha megérkezik, a hatóság a legkönnyedebben fogja megoldani az egész ügyet. Szóval úgy lesz, ahogy a közérdek követeli, megmaradnak a maximális árak a méltányosság figyelembe vétele mellett, ame-

SÖVEGJARTÓ vászonáruháza, Barátok épülete.

Nagy választék

fehér és színes barchetok karton, schiffon és damastból. Különléle vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkezdők. Ágy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracsövetekből.

OLCSÓ

szabott árak

Szenzációs sikert
MOZISZKECCS

Az Apolló-színházban **Háromtefű ember.**

pénteken és szombaton,
május hó 5 és 6-án

BÁLINT BÉLA felléptével. Énekes moziszeccs operett.
3. felvonás színpadi jelenés, 2. felvonás film.

Szövegét írta Vágó Géza,
zenéjét szerették Kom-
játhy K. és Kondor Ernő.

lyekkel nem jár ráfizetéssel a hentesipar. Ha elfogadják a hentesiparosok jó, ha nem, úgy is jó, mert a közszükségletéről teljes gondoskodás történik.

Mi lesz?

A berlini katonai főparancsnokság tegnap a következő hirdetményt tette közzé: Tudomására jutott a katonai parancsnokoknak, hogy az utolsó napokban Berlin egyes üzleteiben olyan származású és huszműkért, amelyeknek maximális ára megszabva nincs, aránytalanul magas árakat kérnek. Utasították a rendőri hatóságok, hogy a tudomásukra jutó minden ilyen esetben azonnal állapítsák meg a tényállást. Ha a beszerzési és eladási ár között a különbözet aránytalanul magas, az illető bezárja a hatóság s a büntető eljárás kimélet nélkül mindenki ellen megindul. Hasonló az intézkedés, ha az eladó a nevezett árakat visszatartja, bárkészeleti még vannak.

Romániában még a béke idején, jó másfél évtizeddel ezelőtt, mikor ott a marhahús kilója 40 fillér volt, a hatóságok intézkedtek, hogy időről-időre titkos detektívok az élelmiszerüzletekben, piacokon, stb. próbavásárlásokat csináljanak. Ahol zsarolás, korrupció esetét látták fenntörni, ott az illető eláruló készletét rögtön felöltötték, iparjogát elvették s őt magát a hűvösre tették.

Bizonyos élelmiszerek kérdésében elértünk a Rubikonhoz. A közel jövőben meglátjuk mi lesz. A magyar hadsereg leírja a harcra összes ellenségeit. Meglátjuk, itthon bír-e a magyar kormány, a magyar közigazgatás a magyar rendőrség — a piócák-kal.

Szombaton künn jártam a piacon. Egy pár fűrnagyaság csirke 8 korona. Egy pár anyatollas libuska 20 korona. Egy pár tavaly sovány lud 36 korona. Egy pár kétnapos kacsa 9.60 korona. Az útbólnál megállt egy uriaszony és azt kérdezte a termelőjétől: Ugy-e elkem, maga nem eladni jött, csak meg akarja nekünk mutatni, hogy hogyan néz ki a kis kacsa két napos korban? Így is volt. Szombaton a hetipiacról a baromfiak nagyrészét visszavitték. A publikum kezd észbe kapni.

Vasárnap délután a burtelepen jártam. Minden házban, minden udvaron, minden utcáson, minden árokparton apró libák, ka-

csák, csirkék egész serege. Eszik a drága — füvet. Soha életében, sehol annyi baromfit nem láttam. Uglátszik, azok a szegény fogyasztók kezdik megpróbálni, hogy igazán olyan drágát eszik-e az apró majorság? Dicséret adassék nekik. Minden olcsókában 2—3—5—8 malacka növekedik drága fűvön, drága moslékon. Ezek az emberek radikálisan nyulnak hozzá a közéletmezés problémájának megoldásába. Azt hiszem, fél év múlva a maguk számára rendet csinálnak. Egyik házban ötven nyulacska eszi a drága füveskét. Ezeknek a gazdája sem megy a hatósági husszékbe!

Ad vocem: hatósági husszék! A város legéletveszélyesebb forgalmi pontja. A pesti Kálvinté kismiska hozzáképest. Egy öreg uriaszonyt szombaton felhollan szabadítottak ki a tologásból. Ugyanakkor az én cselédem a birkozásban annyira kimerült, felhevült, hogy most tüdőgyulladás-tól féltém. Kiharcolt ottágu családrom részére egy kiló szalonnat. Lehet, hogy az élete áran.

A hentesek sztrájkolnak. Ha engem egy sötét erdőben egy rabló meglát, hogy pénzt vagy életemet! — ez finom, lovagias eljárás. Elvégre nekem is van öklöm, botom, talán revolverem is és ha bátorságom van hozzá, azt mondom: hadd lássuk, aki bírja, marja! A henteséknél nem így van. Itt is azt mondják: pénzt, sok pénzt, nagyon sok pénzt, vagy — pusztulj éhen! A családoddal, a gyerekeiddel együtt! És még bittal sem védekezhetem ezzel a briganti támadással szemben.

Meglátjuk pár nap múlva, hogy mire lesz képes a mi rendőrségünk. Mert soká már így nem mehet. Nagyságos, méltóságos urak könyörögnek egy kiló zsírért a magyar Kánaánban.

És a multkor olvasom a lapokban, hogy egy külvárosi polgártársamtól tizenhat sonkát és egyebet elloptak. Sajnos, ma még nem szántuk el valamennyien magunkat élelmiszésünk ilyenén biztosítására.

A hatóság, a rendőrség olyan az ő armaximálisával, fenyegetésével, mint egy fogatlan vén banya. Kialább, rikácsol, de senki senki sem veszi komolyan. Ez a felsőbb tekintély teljes csodje. Kiváncsiak vagyunk, ki fogja ezt a csodót megszüntetni. Még életében emlékoszlopot emelünk neki. Az éhenhalt termelő és hentesek elszáradt csontjaiból.

Krix.

— Köhögés és rekedtség ellen a legjobbnak bizonyult házi szer a dr. STÖRK-féle komprimált mell-pasztilla. Egy doboz ára 50 fillér. Kapható Szűts Róbert „Magyar Korona” gyógyszerárában, Székesfehérvár, Városházter.

Kárpáti ünnepek az iskolákban.

A felső kereskedelmi iskola kárpáti ünnepélye.

A felső kereskedelmi iskola ifjusága május 1-én délután 5 órakor ünnepelte a kárpáti nagy napok első évfordulóját. Az ünnepély az intézet tornatermében folyt le s gerincét, nivóját Vértés József tanár hatalmas, szép és nagy gonddal kidolgozott beszéde adta meg. Kergett az intézet növendékeiből alakult válogatott vegyes énekkarnak Jámbor Zsigmond énektanár precíz vezetése alatt előadott dalai; Fischl Sándor, Dénes István és Praznovszky Irén sikerült szavalatai. Kutti Renének Linger Erzsitől kísért szólóéneke és Frank Erzi csinos zongoraszáma képezték. A közönség nem fukarkodott a tapsokkal, de adományaival sem, mert a jövedelem 700 koronára rugott.

Kárpáti ünnepek a vidéken.

A győzelmes kárpáti csaták emlékére s a kárpáti falvak felségélyezésére megyénk minden községében szintén rendeztek ünnepélyeket. Serégyesről és Dinnyésről érkezik hozzánk a hír, hol a róm, kath. iskolákban tartottak sikerült kárpáti ünnepélyt. Serégyesen Debreczenyi Gyula plébános, Dinnyésen pedig Haazy Ferenc igazgató-tanító tartottak nagyhatású beszédet az ifjuságnak Az ünnepély két helyen gyűjtést rendeztek a kárpáti falvak céljára.

Csérípusztán

a kath. iskola évről vizsgálatára április 29-én volt. A kitanúknak sikerült vizsgálat után Kiri Ilona tanítónő rendezésével kárpáti ünnepség volt, amelyen szép összeg gyűlt össze a hazafias célra. Érdemes megemlíteni, hogy a Fischer Mátyás bérlő által az iskolások jutalmazására adott 20 K-t is a kis honfiak a kárpáti falvak felépítésére fordították.

HIREK.

— Május első vasárnapján, mint a tegnap közölt oltáregyleti felhívásból kitűnik, a mult évi májusi győzelmek emlékére a szeminarium templomában nagyszabású vallásos manifesztáció lesz. Reggel 8 órakor sz. beszéd s közös áldozás az oltáregyleti sz. mise alatt. Sz. mise után Szentségimádás egészen az öt órai litániáig, amikor ismét sz. beszéd lesz. A kath. kivekét felhívja az Oltáregylet, hogy járuljanak e napon a sz. áldo-

zásához s végezzék azt közösen a papnevelő templomában s napközben is vegyének részt a Szentségimádásban, amelyre egyébként különböző órákban az egyes intézetek tanulóifjusága is megjelenik, háromnegyed négy órakor pedig a sebesült és beteg katonák vonulnak fel.

— Katonai kitüntetések. A másodosztályú ezüst vitézségi érmet kapta az ellenséggel taustított vitéz magtartásáért Fűredi Sándor címzetes szakaszvezető; a koronás ezüst érdemkeresztet, a vitézségi érem szalagján Finta Zoltán őrmester; a bronz vitézségi érmet; Fung Márton, Erős József őrzetők, Schlanzenbacher Lőrinc honvéd, Vida István őrmester, Holub Károly, Kielbert János, Madarasi Lajos és Sörös István tizedesek, Agárdi Mihály, Bakos István, Barát János, Frólik Gyula, Bor Ádám, Gili József, Lénárt János, Prokopics Vaso, Vágner Krisztián és Zs. Vajda Lajos honvédek, Tőkés Károly népfelkelő szakaszvezető, Takács József őrzetők, Vig József és Ignác Imre honvédek, Kosecszki András, Pónai Vendel, Hack Ferenc, Gulyás József, Sziber János népfelkelők, valamennyien a 17. honvédegységhez.

— Dr. Prohászka Ottokár hadiárva-házra a mai napon ismét tekintélyes összeg érkezett. Dr. Lakatos Frigyes bicskői plébános 1000 koronát küldött, mint a község folytatólagos gyűjtését, amely eddig 2800 koronára emelkedett. A lelkes plébános a gyűjtést még mindig folytatja. A derek bicskeik közül a nagyobb adományozók neveit legközelebb fogjuk közölni. Fehérváramoly is azon lelkes községek közé tartozik Bíró Mihály agilis plébánosukkal, amely állandóan gyűjt a nemes célra. Legutóbb 15 koronát küldötték.

— A Kath. egyház a tanitók árváiért. Csernoch János bibornok-hercegprímás értesítette a kath. hadiárvak ügyét képviselő Országos Kath. Szövetséget, hogy a Kath. tanitók hadiárvi javára az Esztergomban építendő tanitói árvaházra kétszáz ezer koronát adományoz.

— Vöröskeresztes főmegbízott Székesfehérvárott. Gróf Zichy Aladár vöröskeresztes főmegbízott csütörtökön Székesfehérvárra érkezik, hogy a vasútiállomáson levő hetegnagyvő állomást megtekintse.

Tavaszi KALAP MODELL újdonságok megérkeztek; bő választék áll az urhölgyek rendelkezésére, úgy az egyszerűbb, mint a legelegánsabb formákból. Közlismert női szabóságban készült blouzokból örlást választék. **OLCSÓ ÁRAK.** KALAPOK ÁTALAKÍTÁST ELFOGADOM.

Radó

női divat különlegességek üzlete,
Nádor-utca 1. sz. — Telefon 341.

— **Dr. Prohászka Ottokár** megyéspüspök Kecskeméten. Dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök szerdán Kecskemétre utazik, s délelőtti részt vesz mint díszelőnök, a Kath. Növendelmi Miszsió közgyűlésén, mely a város közgyűlési termében lesz megtartva. Délután 7 órakor pedig a színházban tart beszédet.

— **Vaskoronarend** kitüntetés. Herschmann Károly 69. gyalogezredbeli százados, az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásáért a vaskoronarend harmadik osztályát kapta a hadiékítménnyel.

— **A pápa a magyar hadifoglyokért.** Ismeretes, hogy Szent Péter utóda mindent elkövet a nehéz sorsban szenvedő, honvágytól s aggódalmaktól gyötört hadifoglyok sorsának enyhítésére. Neki köszönhető a rokkant foglyok kicserélése is. Most kapjuk híret, hogy Olaszországban lévő magyar és osztrák hadifoglyokat szentséges atyánk különös aynai szeretetével tünteti ki. Ilusvét előtt imakönyveket nyomtatott a kétsős monarchiában divó minden nyelven s az ünnepen minden hadifogly kapott egy imakönyvet. Ezenkívül megparancsolta az olasz püspököknek, hogy az egyházmegyéjük területén lévő hadifoglyokat az ünnep alkalmával meglátogassák s a velük való bánásmódot is érdeklődjenek.

— **Ferdinánd bolgár cár** ajándéka a vérfésztész szoborra. Lyka Dóme, a vérfésztész nagylelkű adományozója a bécsi bolgár követség útján levelet intézett Ferdinánd bolgár cárhoz, amelyben felkérte, hogy a szoborra váltsan meg egy szegyet. Lyka Dóme szép színekkel esetelte a levélben a 17-es hónapok, Hindenburg bakák és Mackensen-huszárok nagy hősiességét, leírta, hogy a mi hős rokkantjaink és az elesettek családjaiknak segélyezését szolgálja a szobor révén létesítenek alap. Figyelmébe hozta a bolgár cárnak azt az időt, amikor miután huszárhadnagy Fejérmegyében volt állomáson. A bolgár cár a mellékeltlen küldött a szobrot ábrázoló képet elfogadta és kabinet irodája útján 2000 koronát küldött a lovagszobor alapjává. A szegyet nagyszabású ünnepség keretében gróf Széchenyi Viktor főispán fogja a lovagszoborra bevinni. Ujában a következő adományok folytak be: 100-100 koronát gróf Hunyadi Károly, Szemere Miklós, 150-150 koronát dr. Honig János és Hirsák Alfréd, 83 koronát belvárosi fiúiskola, 28 korona belvárosi leányiskola.

— **Egy jó ember halála.** Köztiszteltben álló polgára volt Székesfehérvárnak a jó öreg Herder bácsi, aki a szent Ferencrend templomában végezte a kántori teendőket. Sokan ismerték a jó öreg urat, csupa szívéllyesség, jóakarát volt az egész ember. Azok közé tartozott, akit mindenki szeret és tisztel, szelídlelkű ember volt egész életében, mint mondani szokás, a légynek sem ártott. Buzgó kötelességtudás

és igazi istenfélelem volt a jellemvonása. Nagyhantosan volt hosszú évtizedeken keresztül kántortanító, ahol szintén rajongással szerették. Onnan ment nyugalmába s Székesfehérvárra jött lakni. Kedden reggel hirtelen rosszul lett s szélhűdés következtében meghalt. Herder István 70 éves volt s hat gyermeke van, akik közül kettő mint katonák teljesítnek most szolgálatot a házáért s egyik vitézségéért már több szörösen kitüntetésben részesült. A megboldogult temetése csütörtök délelőtt 10 ó. lesz a Régi György utca 15. számú gyászházban. Nyugodjék békében.

— **Hol épül a hadiárhaváz?** Mikor megindult a mozgalom a dr. Prohászka Ottokár hadiárhaváz ügyében, Székesfehérvár városa azonnal fejedelmi ajándékot ajánlott fel azon esetre, ha nálunk létesül. A törvényhatóság határozatát tudatták a hadiárhaváz központi bizottságával, amely a legnagyobb köszönettel veszi Székesfehérvár mecénás ajándékát, a hely meghatározásáról azonban nem határozhat mindaddig, amíg a szükséges tőke rendelkezésére nem áll.

— **Hindenburg a hatvankilencekhez.** Hindenburg katonai szolgálatának ötvenedik évfordulója alkalmából a dícső hatvankilencek is üdvözölték a győztes tábornagyot. Az üdvözlésre Hindenburg a következő levéllel felelt a nevet viselő gyalogezred parancsnokának:

Megindult szívvel köszönöm a dícsőségben gazdag ezrednek, amelynek ő cs. és kir. apostoli felsége kegyelméből tulajdonosa lehetek, — szolgálati évfordulót alkalmával engem megörvendeztető szerencsekívánatok. Kérem szívéllyes üdvözlétemet átadni a bajtársaknak az ezredben. A közös nagy ügyért folytatott küzdelmünk — Isten segítségével — a szövetséges fegyverek feltelesen győzelmére fog vezetni és az osztrák-magyar monarchia és Németország véderéjét hűséges fegyverbarátságban szíriáron és szétválaszthatatlanul összekötve a köteleket köztünk még szorosabbá fogja tenni. Hindenburg tábornagy, a Hindenburg nevet viselő cs. és kir. 60. sz. gyalogezred tulajdonosa.

— **Csak egy cigarettát.** Rotter dohányfőzsdében cigarettát gyűjtőnkben egy hét alatt 330 cigarettát 10 drb. szivar és 30 drb. tábori lap gyűlt egybe.

— **Meghívó.** Székesfehérvári egyházmegyei r. kath. iskolák tanítói egyesülete központi bizottsága f. hó 11-én d. e. 10 órakor Magdics István kanonok lakásán ülést tart, melyre a bizottsági tag urak ez uton is tisztelettel meghívóvannak. Tárny: A közgyűlés előkészítése és Tápintézetű ügy.

— **A rekvirált tengeri miatt.** A rekvirált tengeri miatt a büntető rendőrségnek ismét több polgárt kellett elítélnie, mert a rekvirált tengerit eladták. Cs. Horváth Józsefet (Homokosor 51.) 150 koronára, özv. Szabó Istvánét (Forgó u. 10.) 250 koronára, Hegyi Ferencét (Málom u. 16.) 350 koronára, Almásy Jánosét (Öreg u. 42.) 500 koronára, Jankovits Istvánt (Rác u. 54.) 700 koronára büntették.

— **Tűz Falubattyánban.** Kőnczöl János falubattyáni lakos szérűskertjében lésgett egy kazal. A tűz mások gondatlanságából keletkezett.

— **Megszűnt a kanyaró.** Alsóbesnyőn megszűnt a kanyaró, a hatóság elrendelte az iskola megnyitását.

— **A Székesfehérvári Hitelközvetkezet** tulajdonát képező Deák Ferenc-utca 4. szám alatti ház szaban kézből eladó. Tudakozni lehet a Hitelközvetkezet pénztári helyiségében Tavirada-utca 6. sz. alatt helenkint csütörtökön és szombaton d. e. 9-12 ig, vagy dr. Klauz György kanonoknál az intézet elnökénél Szent István-utca 12. sz. alatt.

— **Újtás a női reform-fűzők terén.** gyári lerakatot sikerült szerezni egy higienikus „Rádium” reform-fűzőkből, melyek a gyomrot teljesen szabadon hagyják, csak a hasat és csípőt fűzik, kényelmes járást és szabad mozgást biztosítanak, illésnél nem hátrányosok. — **Vételnél feltétlen csak „Rádium” fűzőt tessék kérni!** Egyedüli elárulása egész megyére Vermes Frigyes-nál. Blous újdonságok állandó rak-tára.

Az Apolló mozgósínahz hírei.

Az éjjeli találkozás sikere. Az Apolló színházban hétfőn és kedden bemutatott „Ejféli találkozás” című falusi történet, mint előre látható volt, megérdemelt nagy sikert aratott. A közönség, mely mindkét napon egészzen megígűlte az Apolló tágas színházát fokozott érdeklődéssel kísérte a darab hatásos jelenetét s végül a legszebb elismeréssel, tapssal adott kifejezést tetszésének. Berky Lili a főszerepben egyik legfenyesebb sikerrel alakítását mutatja be. A pompás magyar filmújdonság még szerdán is látható az Apollóban.

Az Uránia mozgósínahz hírei.

A szenzenheimi rejtély. A szép témájú filmek egyik kiválósága került ismét ma és holnap az Uránia vásznára. Ez a drama 5 felvonásos és a legújabb filmkiválóságot közé tartozik. Tárnya a társadalmi életből van merítve, egy a játék művészi volta valamint a pyonyörtű tájak szép felvétele élvezete teszik az estélyt. „Öreg ember nem vén ember” című vígjáték és legújabb harctéri aktualitások egészítik ki a műskrt. Az előadások új idszámítás szerint fél 7 és 9 órakor kezdődnek.

APRÓHIRDETÉSEK.

Kifutófiut felvez Fálvay divat üzlete Kossuth utca.

Öreg utca 1. szám alatt 2 utcai szobából és konyhából álló lakás az összes mellékkeliségekkel aug. 1-ére, esetleg azonnal kiadó.

Bösendorfer-zongora eladó. Cim a kiadóban.

Egy nagyobb mindenesfiu felvételek a Keresztény Fogyasztási Szövetkezetben, Szőgyény-utca.

Gyerekkocsik legolcsóbbtól a legfinomabbig Gerendai Gyula vászon, fehérmű, gyermek-kelengye üzletében kaphatók, Székesfehérvár, Kossuth-u. 4.

A Stappay-féle imák és énekek kaphatók Horváthné és Rónainé papirkereskedésében 50 és 70 filléres árban.

Posztókereskedésem részére tanuló keresek fizetéssel, Rudbányai Imre.

Szabás, varrás és mintarajolásban alapos oktatás nyerhető, Urbán Margit tanintézetében, Vbl. Mikló-utca 14.

Fejes-saláta, soska, nürnbergi édes toma, krizántintó és paradicsom-palánta kapható Széchenyi u. 26. sz. a.

Tanulóknak 2 keresztény 14-15 éves fiut fizetéssel fel vesz Gerendai Gyula fehérmű kereskedő Székesfehérvár Kossuth u. 4.

100 kgr. rézgalic
ÉS ELSŐRENDÜ
MOHARMAG
kapható jutányos árban
Strausz Testvéreknél
Vörösmarty-tér 6.

URANIA
SZÍNHÁZ
KERTÉSZ-SZIVÁRVÁNYOK

Telefon 233. — Tefon 233.

Szerdán és csütörtökön,
május hó 3 és 4-én:

SZENZENHEIMI
REJTÉLY

Főuri dráma 5 részben.

Nagyszabású pótműsor, közle
Háborus aktualitások.

Rendes helyiárar.

2 előadás fél 7 és 9 órakor.

LEGÚJABB
női selyem tagal- és szalmakalap-formák.
Legdivavatosabb virág-, toll és kalapdíszek.
BLOUSEÚJDONSÁGOK.
Legolcsóbb árban kaphatók
Kováts Antalnál Székesfehérvár.
Városházter. —